

# Provkonstruktion

**Årskurs:** Åk. 5

**Ämne:** Biologi

**Tema:** Våra sinnen

## Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper om människans sinnen, djurs sinnen, hur vi skyddar våra sinnesorgan och vår hjärna, samt att förstå ljus och ljud. Provets frågor är utformade för att ge en helhetsbild av elevernas förståelse och förmåga att förklara olika biologiska fenomen relaterade till sinnen.

### Centralt innehåll

Eleverna ska ges möjlighet att beskriva människans och djurens sinnen samt hur dessa fungerar.

Eleverna ska också kunna ge exempel på hur man skyddar sina sinnesorgan och sin hjärna.

### Betygskriterium (E)

Eleven kan med viss säkerhet redogöra för olika sinnen och deras funktioner.

Eleven kan ge exempel på hur man skyddar sina sinnesorgan.

Källa: (Lgr 22. Biologi, åk. 4-6)

## Prov

### Faktafrågor

**Antal poäng:** 15

1. Vilka olika sinnen har vi?
  - a) Syn, hörsel, lukt, smak, känsel
  - b) Endast syn och hörsel
  - c) Bara känsel och smak
  - d) Ingen sinnen alls
2. Vilka sinnen använder du när du lyssnar på musik?
  - a) Smak och lukt
  - b) Syn och känsel
  - c) Hörsel
  - d) Enbart syn
3. Vilka olika smaker kan vi känna?
  - a) Söt, salt och sur
  - b) Endast söt

- c) Söt, salt, sur och bitter
- d) Ingen smak alls
- 4. Ge exempel på djur som hör bra.
  - a) Hundar och katter
  - b) Fiskar
  - c) Katter och fåglar
  - d) Insekter
- 5. Ge exempel på djur som ser bra.
  - a) Ugglor
  - b) Blinda möss
  - c) Djur som lever i mörker
  - d) Människor
- 6. Ge exempel på djur som har bra luktsinne.
  - a) Katter
  - b) Fåglar
  - c) Människor
  - d) Hundar
- 7. Para ihop begreppen med rätt beskrivning.
  - a) Syn - Förmågan att se
  - b) Hörsel - Förmågan att lukta
  - c) Känsel - Förmågan att smaka
  - d) Lukt - Förmågan att höra
- 8. Beskriv hur man kan höra ljudet från en gitarr.
  - a) Genom att titta på gitarren
  - b) Genom att känna på gitarren
  - c) Genom vibrationer i luften
  - d) Genom lukt
- 9. Varför sover vi?
  - a) För att vila hjärnan och kroppen
  - b) För att vi är trötta
  - c) För att äta
  - d) För att leka
- 10. Förklara vad vår hjärnas uppgift är.
  - a) Att styra våra sinnen och rörelser
  - b) Att laga mat
  - c) Att sova
  - d) Att läsa
- 11. Om du sticker dig på något vasst eller bränner dig, reagerar du innan du förstått att du skadat dig? Förklara!
  - a) Ja, för att nerverna skickar signaler till hjärnan innan vi tänker.
  - b) Nej, vi tänker alltid först.
  - c) Ja, för att vi är snabba.
  - d) Nej, det spelar ingen roll.

## Ordkollen

**Antal poäng:** 10

**Beskrivning:** Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

| Ord/Begrepp | 1                     | 2                      | 3                           |
|-------------|-----------------------|------------------------|-----------------------------|
| Syn         | Förmågan att höra     | Förmågan att se        | Förmågan att känna          |
| Hörsel      | Förmågan att lukta    | Förmågan att höra      | Förmågan att smaka          |
| Lukt        | Förmågan att smaka    | Förmågan att se        | Förmågan att lukta          |
| Känsel      | Förmågan att känna    | Förmågan att smaka     | Förmågan att höra           |
| Ljud        | Vibrationer i luften  | Ljusvågor              | Känsel                      |
| Smak        | Känslan av temperatur | Känslan av smak        | Känslan av lukt             |
| Hjärna      | Organ för smak        | Organ för tänkande     | Organ för syn               |
| Nerv        | Del av ögat           | Del av hörseln         | Kommunikationsväg i kroppen |
| Djur        | Levande varelser      | Döda varelser          | Växter                      |
| Sinnesorgan | Kroppsdelar för smak  | Kroppsdelar för känsel | Organ för sinnen            |

## Resonerande frågor

**Antal poäng:** 20

**Beskrivning:** Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

1. Beskriv hur våra sinnen samverkar när vi tar emot intryck från omgivningen. Tänk på hur vi använder flera sinnen samtidigt.
2. Diskutera hur djurens sinnen är anpassade efter deras livsmiljö. Ge konkreta exempel på djur och deras sinnen.
3. Reflektera över hur man kan skydda sina sinnesorgan och ge exempel på hur vi kan hjälpa personer med nedsatt syn eller hörsel.
4. Förklara varför det är viktigt att förstå hur vår hjärna och våra nerver fungerar i relation till våra sinnen.

## Bedömning

### Totalt antal poäng:

|   | <b>Betyg Procent (antal rätt)</b> | <b>Antal poäng</b> |
|---|-----------------------------------|--------------------|
| E | 30 % (6 rätt)                     | 30                 |
| D | 50 % (10 rätt)                    | 40                 |
| C | 70 % (14 rätt)                    | 50                 |
| B | 80 % (12 rätt)                    | 60                 |
| A | 90 % (18 rätt)                    | 70                 |

## Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- ☐ Word - Skapar ett dokument
- ☐ Svårare - Gör provet svårare
- ☐ Enklare - Gör provet enklare
- ☐ Facit - Ta fram facit
- ☐ Provförberedelser - Text med studieinstruktioner till eleverna

Tags: [Prov](#)